

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2020/1828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Νοεμβρίου 2020

σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η παγκοσμιοποίηση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός έχουν αυξήσει τον κίνδυνο να ζημιώνεται μεγάλος αριθμός καταναλωτών από την ίδια παράνομη πρακτική. Οι παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου μπορούν να ζημιώσουν τους καταναλωτές. Εάν δεν υπάρχουν αποτελεσματικά μέσα για να παύσουν οι παράνομες πρακτικές και να επιτευχθεί επανόρθωση και/ή αποκατάσταση για τους καταναλωτές, η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην εσωτερική αγορά αποδυναμώνεται.
- (2) Η έλλειψη αποτελεσματικών μέσων επιβολής του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε στρέβλωση του θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των εμπόρων που διαπράττουν παραβάσεις και των συμμορφούμενων εμπόρων που δραστηριοποιούνται σε εγχώριο ή διασυνοριακό επίπεδο. Τέτοιες στρεβλώσεις μπορούν να παρεμποδίσουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών. Η εσωτερική αγορά θα πρέπει να παρέχει στους καταναλωτές προστιθέμενη αξία υπό μορφή καλύτερης ποιότητας, μεγαλύτερης ποικιλίας, λογικών τιμών και υψηλών προτύπων ασφάλειας όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες, προωθώντας με τον τρόπο αυτόν ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.
- (4) Το άρθρο 169 παράγραφος 1 και το άρθρο 169 παράγραφος 2 στοιχείο α) ΣΛΕΕ ορίζουν ότι η Ένωση πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή με μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 114 ΣΛΕΕ. Το άρθρο 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης») προβλέπει ότι οι πολιτικές της Ένωσης οφείλουν να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 440 της 6.12.2018, σ. 66.

⁽²⁾ ΕΕ C 461 της 21.12.2018, σ. 232.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 4ης Νοεμβρίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2020 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

- (5) Η οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) παρέιχε στους νομιμοποιούμενους φορείς τη δυνατότητα να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές οι οποίες είχαν ως κύριο στόχο την παύση ή την απαγόρευση των παραβάσεων του ενωσιακού δικαίου που ζημιώνουν τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών. Ωστόσο, η εν λόγω οδηγία δεν αντιμετώπισε επαρκώς τις προκλήσεις σχετικά με την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Για να βελτιωθεί η αποτροπή των παράνομων πρακτικών και να μειωθεί η ζημία των καταναλωτών σε μια αγορά που χαρακτηρίζεται όλο και περισσότερο από την παγκοσμιοποίηση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι διαδικαστικοί μηχανισμοί προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών ώστε να καλύπτονται απαγορευτικά διατάγματα, καθώς και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Δεδομένων των πολυάριθμων αλλαγών που απαιτούνται, ενδείκνυται η κατάργηση της οδηγίας 2009/22/ΕΚ και η αντικατάστασή της από την παρούσα οδηγία.
- (6) Οι διαδικαστικοί μηχανισμοί αντιπροσωπευτικών αγωγών, τόσο για απαγορευτικά διατάγματα όσο και για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, διαφέρουν ανά την Ένωση και προσφέρουν διαφορετικό επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη δεν διαθέτουν, επί του παρόντος, διαδικαστικούς μηχανισμούς για συλλογικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Η εν λόγω κατάσταση αποδυναμώνει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην εσωτερική αγορά και την ικανότητά τους να δραστηριοποιούνται σε αυτήν. Προκαλεί δε στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και παρεμποδίζει την αποτελεσματική επιβολή του ενωσιακού δικαίου στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών.
- (7) Η παρούσα οδηγία έχει επομένως ως στόχο να διασφαλίσει ότι σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο υπάρχει στη διάθεση των καταναλωτών τουλάχιστον ένας διαδικαστικός μηχανισμός αντιπροσωπευτικής αγωγής για απαγορευτικά διατάγματα και για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε όλα τα κράτη μέλη. Η ύπαρξη τουλάχιστον ενός διαδικαστικού μηχανισμού αντιπροσωπευτικής αγωγής επιτυγχάνει την τόνωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, την ενδυνάμωση των καταναλωτών προκειμένου να ασκούν τα δικαιώματά τους, τη συμβολή στον δικαιότερο ανταγωνισμό και τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους εμπόρους που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά.
- (8) Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών παρέχοντας στους νομιμοποιούμενους φορείς, οι οποίοι εκπροσωπούν τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών, τη δυνατότητα να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές τόσο για απαγορευτικά διατάγματα όσο και για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά εμπόρων που παραβαίνουν τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Οι εν λόγω νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να μπορούν να ζητούν την παύση ή την απαγόρευση παρόμοιας παραβατικής συμπεριφοράς και να ζητούν επανόρθωση και/ή αποκατάσταση, ανάλογα με την περίπτωση και όπως προβλέπεται βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, όπως αποζημίωση, επισκευή ή μείωση του τιμήματος.
- (9) Η αντιπροσωπευτική αγωγή θα πρέπει να προσφέρει έναν αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Θα πρέπει να επιτρέπει στους νομιμοποιούμενους φορείς να ενεργούν με σκοπό την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των εμπόρων με τις οικείες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και να ξεπερνούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές σε ατομικές αγωγές, όπως η αβεβαιότητα όσον αφορά τα δικαιώματά τους και τους διαδεσμένους διαδικαστικούς μηχανισμούς, η ψυχολογική απροθυμία ως προς την άσκηση αγωγής και η αρνητική στάθμιση του αναμενόμενου κόστους σε σχέση με τα οφέλη της ατομικής αγωγής.
- (10) Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η απαραίτητη ισορροπία μεταξύ της βελτίωσης της πρόσβασης των καταναλωτών στη δικαιοσύνη και ταυτόχρονα της παροχής στους εμπόρους των απαραίτητων εγγυήσεων για την αποφυγή καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής στη δικαιοσύνη, που θα παρεμπόδιζαν αδικαιολόγητα την ικανότητα των επιχειρήσεων να δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά. Για να αποτραπεί η κακή χρήση των αντιπροσωπευτικών αγωγών, θα πρέπει να αποφεύγεται η επιδίκαση αποζημιώσεων κυρωτικών χαρακτήρα και θα πρέπει να οριστούν κανόνες για ορισμένες διαδικαστικές πτυχές, όπως ο ορισμός και η χρηματοδότηση των νομιμοποιούμενων φορέων.
- (11) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να αντικαταστήσει τους υφιστάμενους εθνικούς διαδικαστικούς μηχανισμούς προστασίας των συλλογικών ή ατομικών συμφερόντων των καταναλωτών. Λαμβάνοντας υπόψη τις νομικές παραδόσεις των κρατών μελών, θα πρέπει να αφήσει στη διακριτική τους ευχέρεια το αν θα εντάξουν τους διαδικαστικούς μηχανισμούς αντιπροσωπευτικών αγωγών που απαιτούνται από την παρούσα οδηγία στο πλαίσιο υφιστάμενου ή μελλοντικού διαδικαστικού μηχανισμού συλλογικών μέτρων παράλειψης (απαγορευτικών διαταγμάτων) ή μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αν θα τους χρησιμοποιήσουν ως διακριτό διαδικαστικό μηχανισμό, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας εθνικός διαδικαστικός μηχανισμός αντιπροσωπευτικών αγωγών συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία. Για παράδειγμα, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν νόμους σχετικά με την άσκηση αγωγών για την έκδοση αναγνωριστικών αποφάσεων από δικαστήριο ή διοικητική αρχή παρόλο που η ίδια δεν προβλέπει κανόνες για τέτοιες αγωγές. Εάν σε εθνικό επίπεδο εφαρμόζονται διαδικαστικοί μηχανισμοί επιπλέον του διαδικαστικού μηχανισμού που απαιτείται από την παρούσα οδηγία, ο νομιμοποιούμενος φορέας θα πρέπει να δύναται να επιλέξει ποιον διαδικαστικό μηχανισμό να χρησιμοποιήσει.
- (12) Σύμφωνα με την αρχή της δικονομικής αυτοτέλει, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις για κάθε πτυχή των διαδικασιών για αντιπροσωπευτικές αγωγές. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν κανόνες, για παράδειγμα, σχετικά με το παραδεκτό, τα αποδεικτικά μέσα ή τα ένδικα μέσα, που ισχύουν για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίζουν για τον απαιτούμενο βαθμό ομοιότητας των ατομικών αξιώσεων ή τον ελάχιστο αριθμό καταναλωτών τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης προκειμένου μια υπόθεση να γίνει δεκτή προς εξέταση ως αντιπροσωπευτική αγωγή. Τέτοιοι εθνικοί

(*) Οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών (ΕΕ L 110 της 1.5.2009, σ. 30).

κανόνες δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν την αποτελεσματική λειτουργία του διαδικαστικού μηχανισμού αντιπροσωπευτικών αγωγών όπως απαιτούνται από την παρούσα οδηγία. Σύμφωνα με την αρχή της μη διάκρισης, οι προϋποθέσεις του παραδεκτού που ισχύουν για συγκεκριμένες διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές δεν θα πρέπει να διαφέρουν από εκείνες που ισχύουν για συγκεκριμένες εγχώριες αντιπροσωπευτικές αγωγές. Απόφαση για την κήρυξη αντιπροσωπευτικής αγωγής ως απαράδεκτης δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα δικαιώματα των καταναλωτών τους οποίους αφορά η αγωγή.

- (13) Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών. Δεδομένου ότι οι καταναλωτές δραστηριοποιούνται πλέον σε μια ευρύτερη και ολοένα και πιο ψηφιοποιημένη αγορά, για την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών απαιτείται τομείς όπως η προστασία δεδομένων, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, τα ταξίδια και ο τουρισμός, η ενέργεια και οι τηλεπικοινωνίες να διέπονται από την οδηγία, επιπλέον της γενικής νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Ειδικότερα, καθώς υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση από τους καταναλωτές για χρηματοοικονομικές και επενδυτικές υπηρεσίες, είναι σημαντικό να βελτιωθεί η επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών στους εν λόγω τομείς. Η καταναλωτική αγορά έχει επίσης εξελιχθεί στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών και υπάρχει αυξημένη ανάγκη για αποτελεσματικότερη επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένης της σχετικής με την προστασία των δεδομένων.
- (14) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει παραβάσεις των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα I στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις προστατεύουν τα συμφέροντα των καταναλωτών, ανεξαρτήτως του αν οι εν λόγω καταναλωτές αναφέρονται ως καταναλωτές, ταξιδιώτες, χρήστες, πελάτες, επενδυτές λιανικής, πελάτες λιανικής, υποκείμενα των δεδομένων ή ως κάτι άλλο. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία θα πρέπει μόνο να προστατεύει τα συμφέροντα των φυσικών προσώπων που έχουν ζημιωθεί ή ενδέχεται να ζημιωθούν από τις εν λόγω παραβάσεις εφόσον τα εν λόγω πρόσωπα είναι καταναλωτές δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Οι παραβάσεις οι οποίες βλάπτουν φυσικά πρόσωπα που θεωρούνται έμποροι δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να διέπονται από αυτή.
- (15) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα I και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να τροποποιήσει ούτε να διευρύνει τους ορισμούς που προβλέπονται στις εν λόγω νομικές πράξεις, ούτε να αντικαταστήσει τυχόν μηχανισμούς επιβολής που ενδεχομένως περιέχουν οι εν λόγω νομικές πράξεις. Για παράδειγμα, οι μηχανισμοί επιβολής που προβλέπονται ή βασίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) θα μπορούν, κατά περίπτωση, να εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.
- (16) Για λόγους σαφήνειας, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να καθοριστεί όσο το δυνατόν ακριβέστερα στο παράρτημα I. Σε περιπτώσεις που οι νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα I περιλαμβάνουν διατάξεις που δεν αφορούν την προστασία των καταναλωτών, το παράρτημα I θα πρέπει να παραπέμπει στις ειδικές διατάξεις που προστατεύουν τα συμφέροντα των καταναλωτών. Ωστόσο, η εισαγωγή των εν λόγω παραπομπών δεν είναι πάντα εφικτή λόγω της διάθρωσης ορισμένων νομικών πράξεων, ιδίως στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών.
- (17) Για να εξασφαλιστεί κατάλληλη αντιμετώπιση των παραβάσεων του ενωσιακού δικαίου, η μορφή και η κλίμακα των οποίων εξελίσσεται ταχέως, κάθε φορά που εκδίδεται νέα ενωσιακή πράξη σχετική με την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, ο νομοθέτης θα πρέπει να εκτιμά κατά πόσον θα πρέπει να τροποποιηθεί το παράρτημα I της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να ενταχθεί η νέα ενωσιακή πράξη στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν αρμόδια, να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε τομείς επιπλέον εκείνων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται, να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις στην εθνική νομοθεσία που αντιστοιχούν προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, για διαφορές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παραρτήματος I.
- (19) Δεδομένου ότι τόσο οι δικαστικές διαδικασίες όσο και οι διοικητικές διαδικασίες μπορούν να εξυπηρετούν αποτελεσματικά και αποδοτικά την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών το κατά πόσον αντιπροσωπευτική αγωγή μπορεί να ασκηθεί στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών, διοικητικών διαδικασιών ή και των δύο αυτών διαδικασιών, ανάλογα με τον σχετικό τομέα του δικαίου ή της οικονομίας. Η ρύθμιση αυτή δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής δυνάμει του άρθρου 47 του Χάρτη, πράγμα που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές και οι έμποροι έχουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά κάθε διοικητικής απόφασης που λαμβάνεται δυνάμει των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη δυνατότητα διαδικού να επιτύχει έκδοση απόφασης που διατάζει την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

- (20) Βασιζόμενη στην οδηγία 2009/22/ΕΚ, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τόσο τις εγχώριες όσο και τις διασυνοριακές παραβάσεις, ιδίως όταν οι καταναλωτές που θίγονται από μια παραβίαση κατοικούν σε κράτη μέλη πέραν του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο παραβάτης έμπορος. Θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις παραβάσεις που έχουν παύσει προτού κινηθεί ή ολοκληρωθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή, δεδομένου ότι ενδέχεται να εξακολουθεί να είναι απαραίτητο να αποτραπεί η επανάληψη της πρακτικής με την απαγόρευσή της, να διαπιστωθεί ότι ορισμένη πρακτική συνιστούσε παράβαση ή να διευκολυνθεί η επανόρθωση υπέρ των καταναλωτών.
- (21) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου όσον αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων ή το εφαρμοστέο δίκαιο, ούτε να θεσπίζει τέτοιους κανόνες. Τα υφιστάμενα μέσα του ενωσιακού δικαίου θα πρέπει να εφαρμόζονται στον διαδικαστικό μηχανισμό για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που απαιτείται από την παρούσα οδηγία. Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007⁽⁶⁾, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008⁽⁷⁾ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012⁽⁸⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα πρέπει να εφαρμόζονται στον διαδικαστικό μηχανισμό για τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που απαιτείται από την παρούσα οδηγία.
- (22) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 δεν καλύπτει την αρμοδιότητα των διοικητικών αρχών ή την αναγνώριση ή εκτέλεση των αποφάσεων από τις εν λόγω αρχές. Τα εν λόγω ζητήματα θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο για το εθνικό δίκαιο.
- (23) Ανάλογα με την περίπτωση, θα μπορούσε να είναι δυνατόν, σύμφωνα με τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, για έναν νομιμοποιούμενο φορέα να ασκήσει αντιπροσωπευτική αγωγή στο κράτος μέλος όπου έχει οριστεί, καθώς και σε άλλο κράτος μέλος. Βασιζόμενη στην οδηγία 2009/22/ΕΚ, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να κάνει διάκριση μεταξύ των εν λόγω δύο ειδών αντιπροσωπευτικών αγωγών. Όταν ένας νομιμοποιούμενος φορέας ασκεί αντιπροσωπευτική αγωγή σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο έχει οριστεί, η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή θα πρέπει να θεωρείται διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή. Όταν ένας νομιμοποιούμενος φορέας ασκεί αντιπροσωπευτική αγωγή στο κράτος μέλος στο οποίο έχει οριστεί, η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή θα πρέπει να θεωρείται εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή, ακόμα και αν ασκείται κατά εμπόρου που έχει την έδρα του σε άλλο κράτος μέλος και ακόμα αν στο πλαίσιο αυτής της αντιπροσωπευτικής αγωγής εκπροσωπούνται καταναλωτές από διάφορα κράτη μέλη. Το κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η αντιπροσωπευτική αγωγή θα πρέπει να είναι το αποφασιστικό κριτήριο για τον καθορισμό του είδους της ασκούμενης αντιπροσωπευτικής αγωγής. Για τον λόγο αυτόν, μια εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή δεν θα πρέπει να μπορεί να μετατραπεί σε διασυνοριακή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή το αντίστροφο.
- (24) Οι οργανώσεις καταναλωτών ειδικότερα θα πρέπει να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις οικείες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Θα πρέπει να είναι όλες σε θέση να υποβάλουν αίτηση για να υπαχθούν στο καθεστώς του νομιμοποιούμενου φορέα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ανάλογα με τις εθνικές νομικές παραδόσεις, οι δημόσιοι φορείς θα μπορούσαν επίσης να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις οικείες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ασκώντας αντιπροσωπευτικές αγωγές όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία.
- (25) Για τους σκοπούς των διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να υπόκεινται στα ίδια κριτήρια ορισμού σε ολόκληρη την Ένωση. Ειδικότερα, θα πρέπει να είναι νομικά πρόσωπα δέοντως συσταθέντα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους του ορισμού, να έχουν έναν ορισμένο βαθμό μονιμότητας και ένα επίπεδο δημόσιας δραστηριότητας, να έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και να έχουν έννομο συμφέρον, βάσει του καταστατικού σκοπού τους, για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, όπως προβλέπεται στο ενωσιακό δίκαιο. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε να έχουν κηρυχθεί αφερεγγυοί. Θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι και να μην επηρεάζονται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, που έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, ιδίως από εμπόρους ή αμοιβαία κεφάλαια αντιστάθμισης κινδύνου, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση χρηματοδότησης από τρίτους. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να διαθέτουν θεσμοθετημένες διαδικασίες για να προλαμβάνουν τέτοιου είδους επιρροή καθώς και για να προλαμβάνουν σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των ιδίων, των χρηματοδοτών τους και των συμφερόντων των καταναλωτών. Θα πρέπει να δημοσιοποιούν, σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως στον ιστότοπό τους, πληροφορίες που αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τα κριτήρια ορισμού νομιμοποιούμενου φορέα και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής τους εν γένει, την οργανωτική και διαχειριστική δομή τους, τη δομή των μελών τους, τον καταστατικό σκοπό και τις δραστηριότητές τους.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενόχες (Ρώμη II) (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 40).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενόχες (Ρώμη I) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

- (26) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν ελεύθερα τα κριτήρια ορισμού των νομιμοποιούμενων φορέων για τον σκοπό των εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να εφαρμόζουν τα κριτήρια ορισμού που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία για τον ορισμό των νομιμοποιούμενων φορέων για τους σκοπούς των διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών σε ό,τι αφορά τους νομιμοποιούμενους φορείς που ορίζονται αποκλειστικά για τον σκοπό των εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών.
- (27) Οποιαδήποτε κριτήρια εφαρμόζονται για τον ορισμό των νομιμοποιούμενων φορέων σε εγχώριες ή διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν την αποτελεσματική λειτουργία των αντιπροσωπευτικών αγωγών που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία.
- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ορίζουν εκ των προτέρων νομιμοποιούμενους φορείς για τον σκοπό της άσκησης αντιπροσωπευτικών αγωγών. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τη δυνατότητα ορισμού των νομιμοποιούμενων φορέων σε ad hoc βάση. Ωστόσο, για τον σκοπό των εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης ή εναλλακτικά να μπορούν να ορίσουν νομιμοποιούμενους φορείς σε ad hoc βάση για συγκεκριμένη εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή. Ο ορισμός αυτός θα πρέπει να είναι δυνατό να γίνεται από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή που έχει επιληφθεί επί του θέματος, μεταξύ άλλων μέσω αποδοχής, κατά περίπτωση. Ωστόσο, για τους σκοπούς των διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, απαιτούνται κοινές διασφαλίσεις. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί σε ad hoc βάση να ασκούν διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές.
- (29) Θα πρέπει να εναπόκειται στο κράτος μέλος που τον έχει ορίσει να διασφαλίζει ότι ένας φορέας πληροί τα κριτήρια ορισμού ως νομιμοποιούμενος φορέας για τον σκοπό των διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, να αξιολογεί κατά πόσον εξακολουθεί να πληροί τα κριτήρια ορισμού και, εφόσον απαιτείται, να ανακαλεί τον ορισμό του εν λόγω νομιμοποιούμενου φορέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν, τουλάχιστον ανά πενταετία, το κατά πόσον οι νομιμοποιούμενοι φορείς εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια ορισμού.
- (30) Εάν προκύψουν αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον νομιμοποιούμενος φορέας πληροί τα κριτήρια ορισμού, το κράτος μέλος που όρισε τον εν λόγω νομιμοποιούμενο φορέα θα πρέπει να διερευνήσει τις αμφιβολίες και, εφόσον απαιτείται, να ανακαλέσει τον ορισμό του εν λόγω νομιμοποιούμενου φορέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν εθνικά σημεία επαφής για τη διαβίβαση και παραλαβή αιτημάτων για έρευνες.
- (31) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη δυνατότητα άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών ενώπιον δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών τους από τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών σε άλλο κράτος μέλος. Επιπλέον, οι νομιμοποιούμενοι φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να ενώνουν τις δυνάμεις τους στο πλαίσιο μίας και μόνης αντιπροσωπευτικής αγωγής ενώπιον ενός και μόνου δικαστηρίου, υπό την επιφύλαξη των οικείων κανόνων δικαιοδοσίας. Το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής που έχει επιληφθεί επί του θέματος να εξετάσει κατά πόσον η αντιπροσωπευτική αγωγή είναι κατάλληλη για να εξεταστεί ως μία και μόνη αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (32) Θα πρέπει να διασφαλίζεται η αμοιβαία αναγνώριση της νομιμοποίησης των νομιμοποιούμενων φορέων που έχουν οριστεί για τον σκοπό των διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών. Η ταυτότητα των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή και η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίζει κατάλογο των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων και να τον δημοσιοποιεί. Η συμπερίληψη στον κατάλογο θα πρέπει να αποτελεί απόδειξη της νομιμοποίησης του νομιμοποιούμενου φορέα που ασκεί την αντιπροσωπευτική αγωγή. Το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής να εξετάζει το κατά πόσον ο καταστατικός σκοπός του νομιμοποιούμενου φορέα δικαιολογεί την από μέρους του έγερση αγωγής σε συγκεκριμένη περίπτωση.
- (33) Τα απαγορευτικά διατάγματα αποσκοπούν στην προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, ανεξάρτητα από το εάν έχουν υποστεί ζημία ή βλάβη μεμονωμένοι καταναλωτές. Τα απαγορευτικά διατάγματα δύνανται να υποχρεώνουν τους εμπόρους να προβούν σε συγκεκριμένη ενέργεια, όπως να παράσχουν στους καταναλωτές τις πληροφορίες που είχαν προηγουμένως παραλείψει, κατά παράβαση νομικής υποχρέωσης. Η απόφαση για ένα απαγορευτικό διάταγμα δεν θα πρέπει να εξαρτάται από το αν η πρακτική ασκήθηκε με πρόθεση ή ως αποτέλεσμα αμέλειας.
- (34) Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, ο νομιμοποιούμενος φορέας θα πρέπει να παρέχει στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να παρέχουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή τη δυνατότητα να καθορίζει εάν έχει δικαιοδοσία και να καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο. Σε υπόθεση που σχετίζεται με αδικοπραξία, η υποχρέωση αυτή θα περιλαμβάνει ενημέρωση του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής για τον τόπο όπου συνέβη, συμβαίνει ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιόγONO γεγονός που θίγει τους καταναλωτές. Το επίπεδο λεπτομέρειας των απαιτούμενων πληροφοριών μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το μέτρο που ζητά ο νομιμοποιούμενος φορέας και το αν εφαρμόζεται μηχανισμός προαιρετικής συμμετοχής (opt-in) ή εξαίρεσης (opt-out). Επιπλέον, κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής για απαγορευτικά διατάγματα, η πιθανή αναστολή ή διακοπή των προδεδωμένων παραγραφών που ισχύουν για τις επακόλουθες αξιώσεις για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση θα απαιτεί την παροχή από τον νομιμοποιούμενο φορέα επαρκών πληροφοριών για την ομάδα καταναλωτών που αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.

- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι σε θέση να ζητούν απαγορευτικά διατάγματα και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαδικαστική αποτελεσματικότητα των αντιπροσωπευτικών αγωγών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς μπορούν να ζητούν απαγορευτικά διατάγματα και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μίας και μόνης αντιπροσωπευτικής αγωγής ή στο πλαίσιο χωριστών αντιπροσωπευτικών αγωγών. Εάν ζητηθούν στο πλαίσιο μίας και μόνο αντιπροσωπευτικής αγωγής, οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητήσουν όλα τα σχετικά μέτρα στο χρόνο άσκησης της αντιπροσωπευτικής αγωγής ή να ζητήσουν πρώτα τα οικεία απαγορευτικά διατάγματα και στη συνέχεια, κατά περίπτωση, τα μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
- (36) Νομιμοποιούμενος φορέας που ασκεί την αντιπροσωπευτική αγωγή βάσει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ζητεί τα σχετικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, προς το συμφέρον και για λογαριασμό των καταναλωτών που θίγονται από την παράβαση. Ο νομιμοποιούμενος φορέας θα πρέπει να έχει τα διαδικαστικά δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του ενάγοντος στη διαδικασία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να παρέχουν στους μεμονωμένους καταναλωτές που αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή ορισμένα δικαιώματα στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής, αλλά οι εν λόγω μεμονωμένοι καταναλωτές δεν θα πρέπει να είναι ενάγοντες στη διαδικασία. Σε καμία περίπτωση, οι μεμονωμένοι καταναλωτές δεν θα πρέπει να είναι σε θέση να παρεμβαίνουν στις διαδικαστικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι νομιμοποιούμενοι φορείς, να ζητούν μεμονωμένα αποδείξεις στο πλαίσιο της διαδικασίας ή να προσφεύγουν μεμονωμένα κατά των διαδικαστικών αποφάσεων του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής ενώπιον των οποίων ασκείται η αντιπροσωπευτική αγωγή. Επίσης, οι μεμονωμένοι καταναλωτές δεν θα πρέπει να έχουν διαδικαστικές υποχρεώσεις στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής και δεν θα πρέπει να ερωμίζονται τα έξοδα της διαδικασίας, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις.
- (37) Ωστόσο, οι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να επωφεληθούν από την εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή. Σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα όφελιά θα πρέπει να έχουν τη μορφή διορθωτικών μέτρων, όπως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος αντιτίμου. Σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα, το όφελος για τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές θα είναι η παύση ή η απαγόρευση μιας πρακτικής που συνιστά παράβαση.
- (38) Σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, ο ηττηθείς διάδικος θα πρέπει να καταβάλει τα έξοδα της διαδικασίας στα οποία προέβη ο νικήσας διάδικος, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, στον βαθμό που τα έξοδα δεν ήταν αναγκαία, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή δεν θα πρέπει να διατάξει την καταβολή τους από τον ηττηθέντα διάδικο. Οι μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή δεν θα πρέπει να καταβάλουν τα έξοδα της διαδικασίας. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θα πρέπει να είναι δυνατό οι μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να καταδικαστούν στα έξοδα της διαδικασίας τα οποία εκ προθέσεως ή εξ αμελείας προκλήθηκαν από τον εκάστοτε μεμονωμένο καταναλωτή, για παράδειγμα, με την παράταση της διαδικασίας λόγω παράνομης συμπεριφοράς. Τα έξοδα της διαδικασίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, το κόστος που προκύπτει από την εκπροσώπηση οποιουδήποτε από τα μέρη από δικηγόρο, ή άλλον επαγγελματία του νομικού κλάδου, ή το κόστος που προκύπτει από την επίδοση ή τη μετάφραση εγγράφων.
- (39) Για να αποφευχθεί ο κίνδυνος καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής στη δικαιοσύνη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν νέους κανόνες ή να εφαρμόσουν τους υπάρχοντες κανόνες δυνάμει του εθνικού δικαίου ώστε το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή να μπορεί να αποφασίσει να απορρίψει προδήλως αβάσιμες υποθέσεις αμέσως μόλις το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή λάβει τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου να αιτιολογήσει την απόφαση. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να θεσπίσουν ειδικούς κανόνες που να εφαρμόζονται στις αντιπροσωπευτικές αγωγές και θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν γενικούς δικονομικούς κανόνες, όταν οι εν λόγω κανόνες ανταποκρίνονται στον στόχο της αποφυγής καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής.
- (40) Τα απαγορευτικά διατάγματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν οριστικά και προσωρινά μέτρα. Τα προσωρινά μέτρα θα μπορούν να καλύπτουν τα συντηρητικά μέτρα, τα προστατευτικά και τα προληπτικά μέτρα για την παύση συνεχιζόμενης πρακτικής ή για την απαγόρευση πρακτικής σε περίπτωση που η πρακτική δεν έχει ασκηθεί, αλλά υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει σοβαρή ή μη αναστρέψιμη ζημία στους καταναλωτές. Τα απαγορευτικά διατάγματα θα μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν μέτρα που δηλώνουν ότι μια δεδομένη πρακτική συνιστά παράβαση, σε περιπτώσεις όπου η εν λόγω πρακτική έπαυσε πριν ασκηθεί αντιπροσωπευτική αγωγή, αλλά όπου εξακολουθεί να είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι η πρακτική συνιστούσε παράβαση, για παράδειγμα, προκειμένου να διευκολυνθεί η άσκηση επακόλουθων αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Επιπλέον, τα απαγορευτικά διατάγματα θα μπορούν να πάρουν τη μορφή υποχρέωσης εκ μέρους του παραβάτη εμπόρου να δημοσιεύσει το σύνολο ή μέρος της απόφασης του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής για το μέτρο, με τη μορφή που κρίνεται κατάλληλη, ή να δημοσιεύσει επανορθωτική δήλωση.
- (41) Με βάση την οδηγία 2009/22/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα που προτίθεται να ασκήσει αντιπροσωπευτική αγωγή για απαγορευτικό διάταγμα την προηγούμενη διεξαγωγή διαβούλευσης, προκειμένου να δοθεί στον ενδιαφερόμενο έμπορο η δυνατότητα να παύσει την παράβαση που πρόκειται να αποτελέσει αντικείμενο της αντιπροσωπευτικής αγωγής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να γίνεται η εν λόγω προηγούμενη διαβούλευση σε συνεργασία με ανεξάρτητο δημόσιο φορέα οριζόμενο από αυτά. Όταν κράτη μέλη ορίζουν προηγούμενη διαβούλευση, θα πρέπει να τάσσουν προθεσμία δύο εβδομάδων αφού του ληφθεί η αίτηση διεξαγωγής διαβούλευσης, μετά τη λήξη της οποίας, εάν δεν παύσει η παράβαση, ο αιτών θα πρέπει να δικαιούται να

ασκήσει άμεσα αντιπροσωπευτική αγωγή για απαγορευτικό διάταγμα στο αρμόδιο δικαστήριο ή διοικητική αρχή. Οι εν λόγω απαιτήσεις μπορούν να εφαρμοστούν επίσης και σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

- (42) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει διαδικαστικό μηχανισμό, ο οποίος δεν επηρεάζει τους κανόνες οι οποίοι θεσπίζουν ουσιαστικά δικαιώματα των καταναλωτών για συμβατικά ή εξωσυμβατικά μέσα έννομης προστασίας σε περίπτωση που τα συμφέροντά τους έχουν θιγεί από παράβαση, όπως το δικαίωμα αποζημίωσης, η καταγγελία της σύμβασης, η επιστροφή των χρημάτων, η αντικατάσταση, η επισκευή ή η μείωση του τιμήματος, ανάλογα με την περίπτωση και όπως προβλέπεται βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου. Αντιπροσωπευτική αγωγή που ζητά επανόρθωση και/ή αποκατάστασης δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να μπορεί να ασκηθεί μόνο όταν το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοια ουσιαστικά δικαιώματα. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επιτρέπει να καθιστά δυνατή την επιβολή αποζημιώσεων κυρωτικού χαρακτήρα στον παραβάτη έμπορο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (43) Οι καταναλωτές τους οποίους αφορά μια αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς ευκαιρίες, μετά την άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής, να εκφράσουν τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν ή όχι από τον νομιμοποιούμενο φορέα στη συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή και τη βούλησή τους να επωφεληθούν ή όχι από τα σχετικά αποτελέσματα αυτής της αντιπροσωπευτικής αγωγής. Για να ανταποκριθούν με τον καλύτερο τρόπο στις νομικές παραδόσεις τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν μηχανισμό προαιρετικής συμμετοχής ή μηχανισμό προαιρετικής εξαίρεσης, ή συνδυασμό των δύο. Στο πλαίσιο του μηχανισμού προαιρετικής συμμετοχής, οι καταναλωτές θα πρέπει να υποχρεούνται να εκφράσουν ρητώς τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα σε μια αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Στο πλαίσιο του μηχανισμού εξαίρεσης, οι καταναλωτές θα πρέπει να υποχρεούνται να δηλώσουν ρητώς τη βούλησή τους να μην εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα σε μια αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν σε ποιο στάδιο της διαδικασίας μπορούν οι μεμονωμένοι καταναλωτές να ασκήσουν το δικαίωμα τους για προαιρετική συμμετοχή ή εξαίρεση από αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (44) Τα κράτη μέλη που προβλέπουν μηχανισμό προαιρετικής συμμετοχής θα πρέπει να μπορούν να απαιτούν ορισμένοι καταναλωτές να επιλέξουν να συμμετάσχουν στην αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης πριν αυτή ασκηθεί, εφόσον άλλοι καταναλωτές έχουν επίσης την ευκαιρία να επιλέξουν να συμμετάσχουν μετά την άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής.
- (45) Ωστόσο, για να διασφαλιστεί η ορθή απονομή της δικαιοσύνης και να αποφευχθούν οι ασυμβίβαστες αποφάσεις, θα πρέπει να απαιτείται μηχανισμός προαιρετικής συμμετοχής σχετικά με αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, όταν οι καταναλωτές που θίγονται από την παράβαση δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής ενώπιον του(της) οποίου(-ας) ασκείται η αντιπροσωπευτική αγωγή. Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι καταναλωτές θα πρέπει να υποχρεούνται να εκφράσουν ρητώς τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή ώστε να δεσμευούνται από την έκβασή της αντιπροσωπευτικής αγωγής.
- (46) Όταν οι καταναλωτές εκφράζουν ρητώς ή σιωπηρώς τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από έναν νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, ανεξάρτητα από το αν για την εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή εφαρμόζεται στα πλαίσια μηχανισμού προαιρετικής συμμετοχής ή εξαίρεσης, δεν θα πρέπει πλέον να μπορούν να εκπροσωπούνται σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές με το ίδιο αντικείμενο κατά του ίδιου εμπόρου ή να ασκούν ατομικές αγωγές με το ίδιο αντικείμενο κατά του ίδιου εμπόρου. Ωστόσο, τούτο δεν θα πρέπει να ισχύει σε περίπτωση που ένας καταναλωτής, έχοντας εκφράσει ρητώς ή σιωπηρώς τη βούλησή του να εκπροσωπηθεί στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, ζητήσει στη συνέχεια να εξαιρεθεί από την εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, για παράδειγμα, όταν ένας καταναλωτής αρνείται στη συνέχεια να δεσμευθεί από διακανονισμό.
- (47) Για λόγους ταχύτητας και αποτελεσματικότητας, τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα πρέπει να μπορούν επίσης να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να επωφεληθούν άμεσα από ένα μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης μετά την έκδοσή του, χωρίς να υπόκεινται σε απαιτήσεις σχετικά με προηγούμενη συμμετοχή στην αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κανόνες για τον συντονισμό των αντιπροσωπευτικών αγωγών, των ατομικών αγωγών που ασκούνται από καταναλωτές και κάθε άλλης αγωγής για την προστασία των ατομικών και συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών όπως προβλέπονται στο ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο. Τα απαγορευτικά διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θίγουν τις ατομικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που ασκούνται από καταναλωτές που έχουν ζημιωθεί από την πρακτική η οποία συνιστά το αντικείμενο των απαγορευτικών διαταγμάτων.
- (49) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τους νομιμοποιούμενους φορείς να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να υποστηρίξουν αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της ομάδας των καταναλωτών που θίγεται από την παράβαση και τα πραγματικά και νομικά ζητήματα προς εξέταση στο πλαίσιο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής. Δεν θα πρέπει να απαιτείται από τον νομιμοποιούμενο φορέα να προσδιορίζει ξεχωριστά κάθε καταναλωτή τον οποίο αφορά η αγωγή, προκειμένου να την ασκήσει. Στις αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή θα πρέπει να επαληθεύει στο νωρίτερο δυνατό στάδιο της διαδικασίας αν η υπόθεση είναι κατάλληλη για την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, δεδομένων της φύσης της παράβασης και των χαρακτηριστικών της ζημίας που έχουν υποστεί οι θιγόμενοι καταναλωτές.

- (50) Τα μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης θα πρέπει να προσδιορίζουν τους μεμονωμένους καταναλωτές ή τουλάχιστον να περιγράφουν την ομάδα των καταναλωτών που δικαιούνται τα μέσα έννομης προστασίας που παρέχονται από τα εν λόγω μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης και, κατά περίπτωση, να αναφέρουν τη μέθοδο ποσοτικού προσδιορισμού της ζημίας και τα σχετικά στάδια που πρέπει να ακολουθήσουν οι καταναλωτές και οι έμποροι για την εφαρμογή των μέσων έννομης προστασίας. Οι καταναλωτές που δικαιούνται τα μέσα έννομης προστασίας θα πρέπει να μπορούν να επωφελούνται από αυτά χωρίς να χρειάζεται να κινήσουν ξεχωριστή διαδικασία. Για παράδειγμα, μια απαίτηση για ξεχωριστή διαδικασία συνεπάγεται την υποχρέωση εκ μέρους του καταναλωτή να ασκήσει ατομική αγωγή ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής για τον ποσοτικό προσδιορισμό της ζημίας. Αντίθετα, για να επιτύχουν ικανοποίηση οι καταναλωτές, θα πρέπει να είναι δυνατό, βάσει της παρούσας οδηγίας, να απαιτείται από αυτούς να προβούν σε ορισμένες ενέργειες, όπως το να ταυτοποιούνται σε φορέα που είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
- (51) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν ή να διατηρούν κανόνες σχετικά με τις προθεσμίες, όπως τις προθεσμίες παραγραφής ή άλλες προθεσμίες για μεμονωμένους καταναλωτές προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμά τους να επωφεληθούν από τα μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τον προορισμό ε υπολοίπων κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που δεν ανακτήθηκαν εντός των καθορισμένων προθεσμιών.
- (52) Οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να είναι πλήρως διαφανείς ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών όσον αφορά την πηγή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων τους εν γένει και όσον αφορά την πηγή των κονδυλίων που υποστηρίζουν συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Αυτό είναι απαραίτητο για να δοθεί στα δικαστήρια ή τις διοικητικές αρχές η δυνατότητα να εκτιμήσουν κατά πόσον η χρηματοδότηση από τρίτο μέρος, στο μέτρο που επιτρέπεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, κατά πόσον υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του τρίτου μέρους-χρηματοδότη και του νομιμοποιούμενου φορέα η οποία ενέχει κίνδυνο καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής στη δικαιοσύνη και κατά πόσον η χρηματοδότηση από τρίτο μέρος που έχει οικονομικό συμφέρον για την άσκηση της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή για την έκβασή της μπορεί να εκτρέπει την αντιπροσωπευτική αγωγή από την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Οι πληροφορίες που παρέχονται από τον νομιμοποιούμενο φορέα στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή θα πρέπει να παρέχουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή τη δυνατότητα να εκτιμήσει κατά πόσον το τρίτο μέρος θα μπορούσε να επηρεάσει αδικαιολόγητα τις διαδικαστικές αποφάσεις του νομιμοποιούμενου φορέα στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων όσον αφορά αποφάσεις διακανονισμού, κατά τρόπο που θα λειτουργούσε εις βάρος των συλλογικών συμφερόντων των ενδιαφερόμενων καταναλωτών, και να εκτιμήσει κατά πόσον το τρίτο μέρος παρέχει χρηματοδότηση για αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά εναγομένου που αποτελεί ανταγωνιστή του εν λόγω χρηματοδοτούντος τρίτου μέρους ή κατά εναγομένου από τον οποίο εξαρτάται το χρηματοδοτόν τρίτο μέρος. Η άμεση χρηματοδότηση συγκεκριμένης αντιπροσωπευτικής αγωγής από έμπορο που δραστηριοποιείται στην ίδια αγορά με τον εναγόμενο θα πρέπει να θεωρείται ότι συνεπάγεται σύγκρουση συμφερόντων, δεδομένου ότι ο ανταγωνιστής θα μπορούσε να έχει οικονομικό συμφέρον από την έκβαση της αντιπροσωπευτικής αγωγής, το οποίο δεν ταυτίζεται με το συμφέρον των καταναλωτών. Η έμμεση χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικής αγωγής από οργανώσεις που χρηματοδοτούνται από τα μέλη τους με ισόποσες συνεισφορές ή μέσω δωρεών, συμπεριλαμβανομένων των δωρεών των εμπόρων των οποίων στο πλαίσιο πρωτοβουλιών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ή πληθοχρηματοδότησης, θα πρέπει να θεωρείται επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τρίτο μέρος υπό την προϋπόθεση ότι αυτή συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις διαφάνειας, ανεξαρτησίας και απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.
- Εάν επιβεβαιωθεί η ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή θα πρέπει να έχει την εξουσία να λάβει κατάλληλα μέτρα, όπως να απαιτήσει από τον νομιμοποιούμενο φορέα να αρνηθεί ή να μεταβάλει τη σχετική χρηματοδότηση, και, εφόσον είναι αναγκαίο, να απορρίψει τη νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα ή να απορρίψει ως απαράδεκτη συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Η απόρριψη της νομιμοποίησης ή το απαράδεκτο δεν θα πρέπει να επηρεάζουν τα δικαιώματα των καταναλωτών τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (53) Θα πρέπει σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση να ενθαρρύνονται συλλογικοί διακανονισμοί που αποσκοπούν στην παροχή μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε ζημιωθέντες καταναλωτές.
- (54) Το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να καλούν τον έμπορο και τον νομιμοποιούμενο φορέα που άσκησε την αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με σκοπό την επίτευξη διακανονισμού ως προς την επανόρθωση και/ή την αποκατάσταση που θα παρασχεθούν στους καταναλωτές τους οποίους η αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (55) Κάθε διακανονισμός που επιτυγχάνεται στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης θα πρέπει να εγκρίνεται από το οικείο δικαστήριο ή διοικητική αρχή εκτός εάν οι όροι του διακανονισμού δεν μπορούν να εφαρμοστούν ή ο διακανονισμός ενδέχεται να αντιβαίνει σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου της εθνικής νομοθεσίας που έχουν εφαρμογή στη βάση της αγωγής, από τις οποίες δεν χωρεί δύναμη σύμβασης παρέκκλιση σε βάρος των καταναλωτών. Για παράδειγμα, διακανονισμός που θα άφηνε ρητώς αμετάβλητο έναν όρο σύμβασης με τον οποίο παρέχεται στον έμπορο αποκλειστικό δικαίωμα ερμηνείας οποιουδήποτε άλλου όρου της εν λόγω σύμβασης θα μπορούσε να αντίκειται σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου εθνικής νομοθεσίας.
- (56) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να θεσπίζουν κανόνες με τους οποίους θα επιτρέπεται σε δικαστήριο ή διοικητική αρχή να αρνείται την έγκριση διακανονισμού, και όπου το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή κρίνει τον διακανονισμό άδικο.

- (57) Οι εγκεκριμένοι διακανονισμοί θα πρέπει να είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον έμπορο και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν κανόνες βάσει των οποίων παρέχεται στους μεμονωμένους ενδιαφερόμενους καταναλωτές η δυνατότητα να αποδεχθούν διακανονισμό ή να αρνηθούν να δεσμευθούν από αυτόν.
- (58) Η εξασφάλιση της ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με ασκηθείσα αντιπροσωπευτική αγωγή είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία της. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να ενημερώνουν τους καταναλωτές μέσω των ιστοτόπων τους σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που αποφάσισαν να ασκήσουν ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής, την κατάσταση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκήσει και την έκβαση των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών, ώστε οι καταναλωτές να είναι σε θέση να λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν επιθυμούν να συμμετάσχουν σε μια αγωγή και να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες εγκαίρως. Οι πληροφορίες, τις οποίες απαιτείται να παρέχουν οι νομιμοποιούμενοι φορείς στους καταναλωτές, θα πρέπει να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση και όπου αρμόζει, μια επεξήγηση σε κατανοητή γλώσσα του αντικειμένου και των πιθανών ή πραγματικών νομικών συνεπειών της αντιπροσωπευτικής αγωγής, την πρόθεση του νομιμοποιούμενου φορέα να ασκήσει την αγωγή, περιγραφή της ομάδας καταναλωτών τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή και τις αναγκαίες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένης της διαφύλαξης των απαραίτητων αποδείξεων, προκειμένου οι καταναλωτές να μπορούν να επωφεληθούν από τα απαγορευτικά διατάγματα, τα μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή από τους εγκεκριμένους διακανονισμούς, όπως προβλέπεται από την παρούσα οδηγία. Η εν λόγω ενημέρωση θα πρέπει να είναι κατάλληλη και αναλογική σε σχέση με τις περιστάσεις της υπόθεσης.
- (59) Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης των νομιμοποιούμενων φορέων για παροχή πληροφοριών, οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με την υπό εξέλιξη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης προκειμένου να μπορούν να εκφράσουν ρητώς ή σιωπηρώς τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην αντιπροσωπευτική αγωγή. Αυτό θα πρέπει να εξασφαλίζεται από τα κράτη μέλη με τη θέσπιση κατάλληλων κανόνων που θα αφορούν την κοινοποίηση πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν σχετικά με τον αρμόδιο κοινοποίησης των εν λόγω πληροφοριών.
- (60) Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να είναι ενήμεροι για τελικές αποφάσεις που προβλέπουν απαγορευτικά διατάγματα, μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή εγκεκριμένους διακανονισμούς, για τα δικαιώματά τους μετά τη διαπίστωση ύπαρξης παράβασης και για τυχόν επακόλουθα βήματα που πρέπει να αναληφθούν από τους ενδιαφερόμενους για την αντιπροσωπευτική αγωγή καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Ο κίνδυνος απαξίωσης της υπόληψης των εμπόρων, ο οποίος συνδέεται με τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την παράβαση, αποτελεί και αυτός σημαντικό παράγοντα σε σχέση με την αποτροπή παραβίασης των δικαιωμάτων των καταναλωτών από τους εμπόρους.
- (61) Για να είναι αποτελεσματική, η ενημέρωση σχετικά με τις υπό εξέλιξη και ολοκληρωθείσες αντιπροσωπευτικές αγωγές θα πρέπει να είναι κατάλληλη και αναλογική σε σχέση με τις περιστάσεις της υπόθεσης. Οι σχετικές πληροφορίες μπορούν να παρέχονται, για παράδειγμα, στον ιστοτόπο του νομιμοποιούμενου φορέα ή του εμπόρου, στις εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε ηλεκτρονικές αγορές ή σε δημοφιλείς εφημερίδες, συμπεριλαμβανομένων εφημερίδων που εκδίδονται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας. Όταν είναι δυνατό και σκόπιμο, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται ατομικά με ηλεκτρονική ή έντυπη επιστολή. Κατόπιν σχετικού αιτήματος, η εν λόγω ενημέρωση θα πρέπει να διατίθεται με μορφή προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία.
- (62) Θα πρέπει να βαρύνει τον παραβάτη έμπορο να ενημερώνει, ίδια δαπάνη, όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές σχετικά με τα οριστικά απαγορευτικά διατάγματα και τα οριστικά μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Ο έμπορος θα πρέπει επίσης να ενημερώνει τους καταναλωτές σχετικά με τυχόν διακανονισμό που έχει εγκριθεί από δικαστήριο ή διοικητική αρχή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίσουν κανόνες βάσει των οποίων η υποχρέωση αυτή θα εξαρτάται από το αίτημα του νομιμοποιούμενου φορέα. Εάν, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ο νομιμοποιούμενος φορέας ή το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή ενημερώνει τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή σχετικά με τελικές αποφάσεις και εγκεκριμένους διακανονισμούς, δεν θα πρέπει να απαιτείται από τον έμπορο να παράσχει εκ νέου τις εν λόγω πληροφορίες. Για τις τελικές αποφάσεις σχετικά με την απόρριψη ως απαράδεκτης ή ως αβάσιμης αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται από τον νομιμοποιούμενο φορέα.
- (63) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να δημιουργήσουν εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που να είναι ανοικτές στο κοινό μέσω ιστοτόπων όπου θα παρέχονται πληροφορίες για τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων με σκοπό την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις υπό εξέλιξη και ολοκληρωθείσες αντιπροσωπευτικές αγωγές.
- (64) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η τελεσιδική απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής οποιουδήποτε κράτους μέλους σχετικά με την ύπαρξη παράβασης η οποία ζημιώνει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλα τα μέρη ως απόδειξη στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης αγωγής με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου εμπόρου για την ίδια πρακτική, ενώπιον δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών των εν λόγω κρατών μελών. Σύμφωνα με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων, η απαίτηση αυτή δεν θα πρέπει να θίγει την εθνική νομοθεσία σχετικά με την εκτίμηση των αποδείξεων.

- (65) Οι προθεσμίες παραγραφής συνήθως αναστέλλονται όταν ασκείται μία αγωγή. Ωστόσο, οι αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα δεν παράγουν κατ' ανάγκη ανασταλτικό αποτέλεσμα όσον αφορά τα επακόλουθα μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που ενδέχεται να προκύψουν από την ίδια παράβαση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει συνεπώς να εξασφαλίζουν ότι μία εκκρεμής αντιπροσωπευτική αγωγή με την οποία ζητούνται απαγορευτικά διατάγματα επιφέρει αναστολή ή διακοπή των ισχυουσών προθεσμιών παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, έτσι ώστε οι εν λόγω καταναλωτές, ανεξαρτήτως εάν δρουν αυτοτελώς ή εκπροσωπούνται από νομιμοποιούμενο φορέα, να μην αντιμετωπίζουν εμπόδια στην άσκηση μεταγενέστερης αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε σχέση με την εικαζόμενη παράβαση λόγω της λήξης των προθεσμιών παραγραφής κατά τη διάρκεια των αντιπροσωπευτικών αγωγών για απαγορευτικά διατάγματα. Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής για απαγορευτικό διάταγμα, ο νομιμοποιούμενος φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει επαρκώς την ομάδα των καταναλωτών των οποίων τα συμφέροντα θίγονται από την εικαζόμενη παράβαση και οι οποίοι θα μπορούσαν ενδεχομένως να προβάλουν αξίωση απορρέουσα από την εν λόγω παράβαση και ενδεχομένως πλήττονται από την εκπνοή των προθεσμιών παραγραφής κατά τη διάρκεια της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής. Για την αποφυγή αμφιβολιών, μια εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης θα πρέπει επίσης να επιφέρει αναστολή ή διακοπή της ισχύος των προθεσμιών παραγραφής για τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.
- (66) Προκειμένου να διασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου, η αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών παραγραφής που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει μόνο για αξιώσεις επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που βασίζονται σε παραβάσεις οι οποίες σημειώθηκαν την ή μετά τις 25 Ιουνίου 2023. Αυτό δεν θα πρέπει να αποκλείει την εφαρμογή διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με την αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών παραγραφής που εφαρμόζονταν πριν από τις 25 Ιουνίου 2023 για αξιώσεις επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης λόγω παραβάσεων που σημειώθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.
- (67) Οι αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα θα πρέπει να εξετάζονται με τη δέουσα διαδικαστική ταχύτητα. Εάν η παράβαση είναι σε εξέλιξη, ενδεχομένως η ανάγκη για ταχύτητα να είναι μεγαλύτερη. Οι αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα με προσωρινό αποτέλεσμα θα πρέπει, να εξετάζονται με συνοπτική διαδικασία προκειμένου να αποτρέπεται ζημία ή περαιτέρω ζημία προκληθείσα από την παράβαση, κατά περίπτωση.
- (68) Οι αποδείξεις είναι ουσιώδεις για να διαπιστωθεί αν είναι βάσιμη η αντιπροσωπευτική αγωγή για απαγορευτικά διατάγματα ή μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Ωστόσο, οι σχέσεις επιχείρησης-καταναλωτή χαρακτηρίζονται συχνά από ασυμμετρίες ενημέρωσης και ο έμπορος μπορεί να κατέχει αποκλειστικά τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία καθιστώντας τα μη προσβάσιμα στον νομιμοποιούμενο φορέα. Συνεπώς, οι νομιμοποιούμενοι φορείς θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή να διατάξει τον έμπορο να κοινοποιήσει τα αποδεικτικά στοιχεία που σχετίζονται με την αξίωσή τους. Από την άλλη πλευρά, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ισότητας των διαδίκων, ο έμπορος θα πρέπει να έχει το ίδιο δικαίωμα να ζητεί αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή του νομιμοποιούμενου φορέα. Η ανάγκη, το πεδίο εφαρμογής και η αναλογικότητα των διαταγών κοινοποίησης των αποδεικτικών στοιχείων θα πρέπει να εκτιμώνται με προσοχή από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή ενώπιον των οποίων ασκείται η αντιπροσωπευτική αγωγή, σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο, λαμβανομένης υπόψη της προστασίας των έννομων συμφερόντων των τρίτων και υπό την επιφύλαξη των ισχυόντων ενωσιακών και εθνικών κανόνων περί εμπιστευτικότητας.
- (69) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των αντιπροσωπευτικών αγωγών, οι παραβάτες έμποροι θα πρέπει να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης ή άρνησης συμμόρφωσης με ένα απαγορευτικό διάταγμα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κυρώσεις θα μπορούν να λάβουν τη μορφή προστίμων, για παράδειγμα προστίμων υπό όρους, περιοδικών πληρωμών ή χρηματικών ποινών. Θα πρέπει επίσης να προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή άρνησης συμμόρφωσης με διαταγή για την παροχή πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές σχετικά με τελικές αποφάσεις ή διακανονισμούς ή για τη μη συμμόρφωση ή άρνηση συμμόρφωσης για κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων. Θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται η επιβολή και άλλων τύπων κυρώσεων, όπως είναι τα διαδικαστικά μέτρα, σε περίπτωση άρνησης συμμόρφωσης με διαταγή κοινοποίησης αποδεικτικών στοιχείων.
- (70) Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι αντιπροσωπευτικές αγωγές προωθούν το δημόσιο συμφέρον μέσω της προστασίας των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν ή να λάβουν μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς δεν συναντούν εμπόδια στην άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών δύναμει τις παρούσας οδηγίας λόγω των εξόδων που συνεπάγεται η διαδικασία. Τέτοια μέτρα θα μπορούν να περιλαμβάνουν τον περιορισμό των εφαρμοστέων δικαστικών ή διοικητικών τελών, τη χορήγηση πρόσβασης σε νομική βοήθεια στους νομιμοποιούμενους φορείς, όπου αυτό είναι αναγκαίο, ή την παροχή δημόσιας χρηματοδότησης στους νομιμοποιούμενους φορείς για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένων διαρθρωτικής υποστήριξης ή άλλων μέσων υποστήριξης. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να χρηματοδοτούν αντιπροσωπευτικές αγωγές.
- (71) Η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ νομιμοποιούμενων φορέων προερχόμενων από διαφορετικά κράτη μέλη έχει αποδειχθεί χρήσιμη, ιδιαίτερα για την αντιμετώπιση διασυνοριακών παραβάσεων. Είναι αναγκαίο να συνεχιστούν τα μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων και συνεργασίας και να επεκταθούν σε μεγαλύτερο αριθμό νομιμοποιούμενων φορέων σε ολόκληρη την Ένωση, προκειμένου να αυξηθεί η χρήση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.

- (72) Για τους σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται βάσει της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό και το είδος των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ολοκληρωθεί ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής τους. Θα πρέπει επίσης να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την έκβαση αντιπροσωπευτικών αγωγών, όπως το αν κρίθηκαν παραδεκτές και αν ευδοκίμησαν ή αν κατέληξαν σε εγκεκριμένο διακανονισμό. Προκειμένου να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση των κρατών μελών όσον αφορά την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων, θα πρέπει να αρκεί η παροχή γενικών πληροφοριών στην Επιτροπή σχετικά με το είδος των παραβάσεων και τα μέρη, ιδίως όσον αφορά τα απαγορευτικά διατάγματα. Για παράδειγμα, όσον αφορά τα μέρη, θα πρέπει να αρκεί η ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με το αν ο νομιμοποιούμενος φορέας είναι οργάνωση καταναλωτών ή δημόσιος φορέας, καθώς και σχετικά με το πεδίο δραστηριοτήτων του εμπόρου, για παράδειγμα, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν στην Επιτροπή αντίγραφα των σχετικών αποφάσεων ή διακανονισμών. Δεν θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη ταυτότητα των καταναλωτών τους οποίους αφορούν οι αντιπροσωπευτικές αγωγές.
- (73) Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει έκθεση, συνοδευόμενη ενδεχομένως από νομοθετική πρόταση, στην οποία θα αξιολογείται αν οι διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές θα μπορούσαν να εξετάζονται καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της θεσμοθέτησης Ευρωπαϊού διαμεσολαβητή για αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
- (74) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και τις αρχές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και δικαιοσύνης, καθώς και το δικαίωμα της υπεράσπισης.
- (75) Όσον αφορά το περιβαλλοντικό δίκαιο, η παρούσα οδηγία λαμβάνει υπόψη τη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη της 25ης Ιουνίου 1998 σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα («σύμβαση του Aarhus»).
- (76) Εφόσον οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η εξασφάλιση ότι είναι διαθέσιμος σε όλα τα κράτη μέλη ένας μηχανισμός αντιπροσωπευτικής αγωγής, για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση και να υπάρχει συμβολή στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω των διασυνοριακών επιπτώσεων των παραβάσεων, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (77) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα (*), τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των οικείων μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι αιτιολογημένη.
- (78) Ενδείκνυται να προβλεφθούν κανόνες για τη χρονική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (79) Συνεπώς, η οδηγία 2009/22/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

(*) ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και σκοπός

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες με τους οποίους εξασφαλίζεται ότι είναι διαθέσιμος σε όλα τα κράτη μέλη μηχανισμός αντιπροσωπευτικών αγωγών για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών, παρέχοντας ταυτόχρονα τις απαραίτητες εγγυήσεις για την αποφυγή καταχρηστικών πρακτικών προσφυγής στη δικαιοσύνη. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι, μέσω της επίτευξης υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την προσέγγιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές. Για τον σκοπό αυτό, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών στη δικαιοσύνη.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν σε ισχύ διαδικαστικά μέσα για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τουλάχιστον ένας διαδικαστικός μηχανισμός, ο οποίος επιτρέπει στους νομιμοποιούμενους φορείς να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές τόσο για την έκδοση απαγορευτικών διαταγμάτων όσο και για την έκδοση άλλων μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, είναι σύμφωνος με την παρούσα οδηγία. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν αποτελεί βάση για τη μείωση της προστασίας των καταναλωτών σε τομείς που διέπονται από το πεδίο εφαρμογής των νομικών πράξεων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.
3. Οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι ελεύθεροι να επιλέγουν οποιοδήποτε διαδικαστικό μέσο διαθέτουν βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται κατά εμπόρων οι οποίοι παραβιάζουν τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου, όπως αναφέρονται στο παράρτημα Ι, συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω διατάξεων όπως έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο, με αποτέλεσμα να προκύπτει ή να ενδέχεται να προκύψει ζημία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα Ι. Εφαρμόζεται σε εγχώριες και διασυνοριακές παραβάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παραβάσεων που έπαυσαν προτού ασκηθεί ή ολοκληρωθεί η αντιπροσωπευτική αγωγή.
2. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει τους κανόνες δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που θεσπίζουν συμβατικά ή εξωσυμβατικά μέσα έννομης προστασίας τα οποία τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Η παρούσα οδηγία ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων της Ένωσης περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως των κανόνων περί δικαιοδοσίας και περί αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και των κανόνων για τη νομοθεσία που ισχύει για τις συμβατικές και εξωσυμβατικές ενοχές.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας του εν λόγω προσώπου·
- 2) «έμπορος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικό ή δημόσιο, το οποίο ενεργεί, μεταξύ άλλων μέσω άλλου προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εν λόγω προσώπου, για σκοπούς που αφορούν την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική δραστηριότητα του εν λόγω προσώπου·
- 3) «συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών»: τα γενικά συμφέροντα των καταναλωτών και, ειδικότερα για τους σκοπούς των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, τα συμφέροντα μιας ομάδας καταναλωτών·

- 4) «νομιμοποιούμενος φορέας»: κάθε οργανισμός ή δημόσιος φορέας που εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καταναλωτών, ο οποίος έχει οριστεί από κράτος μέλος ως νομιμοποιούμενος για την άσκηση αντιπροσωπευτικών αγωγών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
- 5) «αντιπροσωπευτική αγωγή»: αγωγή για την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών η οποία ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα ως ενάγοντα εξ ονόματος καταναλωτών με σκοπό την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, μέτρου επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ή αμφοτέρων·
- 6) «εγχώρια αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα στο κράτος μέλος στο οποίο ορίστηκε ο νομιμοποιούμενος φορέας·
- 7) «διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή»: αντιπροσωπευτική αγωγή που ασκείται από νομιμοποιούμενο φορέα σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο έχει οριστεί ο νομιμοποιούμενος φορέας·
- 8) «πρακτική»: κάθε πράξη ή παράλειψη ενός εμπόρου·
- 9) «τελεσίδικη απόφαση»: απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής κράτους μέλους η οποία δεν υπόκειται ή δεν μπορεί να υπόκειται πλέον σε αναθεώρηση με τακτικά ένδικα μέσα·
- 10) «μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης»: μέτρο που υποχρεώνει τον έμπορο να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας όπως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ

Άρθρο 4

Νομιμοποιούμενοι φορείς

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αντιπροσωπευτικές αγωγές όπως προβλέπεται από την παρούσα οδηγία δύναται να ασκηθούν από νομιμοποιούμενους φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη για το σκοπό αυτό.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι φορείς, ιδίως οργανώσεις καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων καταναλωτών που εκπροσωπούν μέλη από περισσότερα από ένα κράτη μέλη, είναι επιλέξιμοι να οριστούν ως νομιμοποιούμενοι φορείς για τον σκοπό άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών, διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, ή αμφοτέρων.
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα, κατόπιν αιτήματός του, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, ως νομιμοποιούμενο φορέα για τον σκοπό άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, αν ο εν λόγω φορέας πληροί όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) είναι νομικό πρόσωπο που συστάθηκε σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο έχει οριστεί και μπορεί να αποδείξει 12 μήνες πραγματικής δημόσιας δραστηριότητας για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών πριν την αίτηση ορισμού του·
 - β) σύμφωνα με τους σκοπούς του καταστατικού του αποδεικνύεται η ύπαρξη ένομου συμφέροντος του στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αναφέρονται στο παράρτημα I·
 - γ) έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα·
 - δ) δεν υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας και δεν έχει κηρυχθεί αφερεγγυος·
 - ε) είναι ανεξάρτητος και δεν επηρεάζεται από πρόσωπα πέραν των καταναλωτών, ιδίως από εμπόρους, που έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση χρηματοδότησης από τρίτους, και διαθέτει προς το σκοπό αυτό θεσπισμένες διαδικασίες για να αποκλείει τέτοιου είδους επιρροή καθώς και για να αποκλείει την οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ιδίου, των χρηματοδοτών του και του συμφέροντος των καταναλωτών·
 - στ) δημοσιοποιεί σε απλή και κατανοητή γλώσσα, με όλα τα κατάλληλα μέσα, ιδίως στον ιστότοπό του, πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι ο φορέας πληροί τα κριτήρια που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως ε) και πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής του γενικά, την οργανωτική και διαχειριστική δομή του, τη δομή των μελών του, τον καταστατικό του σκοπό και τις δραστηριότητές του.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα κριτήρια που χρησιμοποιούν για να ορίσουν έναν φορέα ως νομιμοποιούμενο φορέα με σκοπό την άσκηση εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών είναι σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική και αποδοτική η λειτουργία των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών.
5. Τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίζουν ότι τα κριτήρια στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται επίσης για τον ορισμό των νομιμοποιούμενων φορέων με σκοπό την άσκηση εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν έναν φορέα ως νομιμοποιούμενο φορέα σε ad hoc βάση, για τον σκοπό της άσκησης συγκεκριμένης εγχώριας αντιπροσωπευτικής αγωγής, κατόπιν αιτήματός του εν λόγω φορέα, εφόσον πληροί τα κριτήρια ορισμού ως νομιμοποιούμενου φορέα όπως προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

7. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3 και 4 τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν δημόσιους φορείς ως νομιμοποιούμενους φορείς για τον σκοπό της άσκησης αντιπροσωπευτικών αγωγών. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι δημόσιοι φορείς που έχουν ήδη οριστεί ως νομιμοποιούμενοι φορείς κατά την έννοια του άρθρου 3 της οδηγίας 2009/22/ΕΚ παραμένουν ορισθέντες ως νομιμοποιούμενοι φορείς για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 5

Ενημέρωση και παρακολούθηση των νομιμοποιούμενων φορέων

1. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή κατάλογο των νομιμοποιούμενων φορέων που έχει ορίσει εκ των προτέρων για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος και του καταστατικού σκοπού των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων έως τις 26 Δεκεμβρίου 2023. Κάθε κράτος μέλος ειδοποιεί την Επιτροπή κάθε φορά για τυχόν αλλαγές στον εν λόγω κατάλογο. Τα κράτη μέλη θέτουν τον εν λόγω κατάλογο στη διάθεση του κοινού.

Η Επιτροπή συντάσσει και δημοσιοποιεί κατάλογο των εν λόγω νομιμοποιούμενων φορέων και τον επικαιροποιεί όποτε της κοινοποιούνται αλλαγές από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων για τον σκοπό της άσκησης εγχώριων αντιπροσωπευτικών αγωγών καθίστανται διαθέσιμες στο κοινό.

3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν τουλάχιστον ανά πενταετία κατά πόσον οι νομιμοποιούμενοι φορείς εξακολουθούν να πληρούν τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο νομιμοποιούμενος φορέας χάνει την ιδιότητα του ως νομιμοποιούμενου φορέα αν παύσει να πληροί ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω κριτήρια.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος ή η Επιτροπή εγείρει αμφιβολίες όσον αφορά το κατά πόσον νομιμοποιούμενος φορέας πληροί τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, το κράτος μέλος που όρισε τον εν λόγω νομιμοποιούμενο φορέα διερευνά τις αμφιβολίες. Κατά περίπτωση, το κράτος μέλος ανακαλεί τον ορισμό του εν λόγω νομιμοποιούμενου φορέα αν δεν πληροί πλέον ένα ή περισσότερα από τα εν λόγω κριτήρια. Ο εναγόμενος σε αντιπροσωπευτική αγωγή έμπορος έχει το δικαίωμα να εγείρει δικαιολογημένες αμφιβολίες ενώπιον του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής σχετικά με τη συμμόρφωση ενός νομιμοποιούμενου φορέα με τα κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 3.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν εθνικά σημεία επαφής για τους σκοπούς της παραγράφου 4 και κοινοποιούν στην Επιτροπή το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας των εν λόγω σημείων επαφής. Η Επιτροπή καταρτίζει κατάλογο των εν λόγω σημείων επαφής και θέτει τον κατάλογο αυτόν στη διάθεση των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Άσκηση διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι νομιμοποιούμενοι φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων σε άλλο κράτος μέλος για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών μπορούν να τις ασκούν ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών τους.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι σε περίπτωση που η κατ' ισχυρισμό παράβαση του ενωσιακού δικαίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει καταναλωτές σε διαφορετικά κράτη μέλη, η αντιπροσωπευτική αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου ή αρμόδιας διοικητικής αρχής κράτους μέλους από διάφορους νομιμοποιούμενους φορείς διαφορετικών κρατών μελών, προκειμένου να προστατευθούν τα συλλογικά συμφέροντα καταναλωτών σε διαφορετικά κράτη μέλη.

3. Τα δικαστήρια και οι διοικητικές αρχές αποδέχονται τον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 ως απόδειξη του νομικού καθεστώτος του νομιμοποιούμενου φορέα να ασκήσει διασυνοριακή αντιπροσωπευτική αγωγή, με την επιφύλαξη του δικαιώματός τους να επιληφθούν αν ο καταστατικός σκοπός του νομιμοποιούμενου φορέα δικαιολογεί την εκ μέρους του άσκηση αγωγής σε συγκεκριμένη υπόθεση.

Άρθρο 7

Αντιπροσωπευτικές αγωγές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δυνατότητα άσκησης των αντιπροσωπευτικών αγωγών που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών τους από τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 4.
2. Κατά την άσκηση αντιπροσωπευτικής αγωγής, ο νομιμοποιούμενος φορέας παρέχει στο δικαστήριο ή στη διοικητική αρχή επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή.
3. Τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές αξιολογούν το παραδεκτό συγκεκριμένης αντιπροσωπευτικής αγωγής σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το εθνικό δίκαιο.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:
 - α) απαγορευτικά διατάγματα·
 - β) μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν τη δυνατότητα στους νομιμοποιούμενους φορείς να ζητούν, κατά περίπτωση, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στο πλαίσιο μίας ενιαίας αντιπροσωπευτικής αγωγής. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνονται σε ενιαία απόφαση.
6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συμφέροντα των καταναλωτών σε αντιπροσωπευτικές αγωγές εκπροσωπούνται από νομιμοποιούμενους φορείς και ότι οι εν λόγω νομιμοποιούμενοι φορείς έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ενάγοντος στη διαδικασία. Οι καταναλωτές τους οποίους αφορά μια αντιπροσωπευτική αγωγή μπορούν να επωφελούνται από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 4.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές δύνανται να απορρίπτουν προδήλως αβάσιμες υποθέσεις σε όσο το δυνατό περισσότερο πρόωρο στάδιο της διαδικασίας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 8

Απαγορευτικά διατάγματα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα απαγορευτικά διατάγματα που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) είναι διαθέσιμα υπό μορφή:
 - α) προσωρινού μέτρου για την παύση πρακτικής ή, κατά περίπτωση, την απαγόρευση πρακτικής, όταν η εν λόγω πρακτική θεωρείται ότι συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1·
 - β) οριστικού μέτρου για την παύση πρακτικής ή, κατά περίπτωση, την απαγόρευση πρακτικής, όταν η εν λόγω πρακτική διαπιστώνεται ότι συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.
2. Μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορεί να περιλαμβάνει, εφόσον αυτό προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο:
 - α) μέτρο με το οποίο κρίνεται ότι η πρακτική συνιστά παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1· και
 - β) υποχρέωση δημοσίευσης της απόφασης για το μέτρο εν όλω ή εν μέρει, με τη μορφή την οποία κρίνει κατάλληλη το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή, ή υποχρέωση δημοσίευσης διορθωτικής δήλωσης.
3. Προκειμένου να ζητήσει ένας νομιμοποιούμενος φορέας την η έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, δεν είναι απαραίτητη η έκφραση της βούλησης των μεμονωμένων καταναλωτών για εκπροσώπηση από τον νομιμοποιούμενο φορέα. Ο νομιμοποιούμενος φορέας δεν υποχρεούται να αποδείξει:
 - α) την πραγματική ζημία ή βλάβη των μεμονωμένων καταναλωτών που θίγονται από την παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1· ή
 - β) την πρόθεση ή αμέλεια του εμπόρου.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν διατάξεις εθνικού δικαίου ή να διατηρήσουν διατάξεις εθνικού δικαίου βάσει των οποίων ένας νομιμοποιούμενος φορέας επιτρέπεται να ζητήσει την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μόνον αφού έχει ξεκινήσει διαβούλευση με τον έμπορο με στόχο να επιτύχει την παύση της παράβασης από τον εν λόγω έμπορο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1. Εάν ο έμπορος δεν παύσει την παράβαση εντός δύο εβδομάδων από την παραλαβή της αίτησης διαβούλευσης, ο νομιμοποιούμενος φορέας μπορεί άμεσα να ασκήσει αντιπροσωπευτική αγωγή για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε τέτοια διάταξη εθνικού δικαίου. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο κοινό.

Άρθρο 9

Μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Ένα μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης υποχρεώνει τον έμπορο να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές μέσα έννομης προστασίας όπως αποζημίωση, επισκευή, αντικατάσταση, μείωση του τιμήματος, καταγγελία της σύμβασης ή επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.
2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τον τρόπο και το στάδιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά το οποίο οι μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή εκφράζουν ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους, εντός κατάλληλης προθεσμίας αφού ασκηθεί η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, να εκπροσωπηθούν ή όχι από τον νομιμοποιούμενο φορέα στο πλαίσιο της εν λόγω αγωγής και να δεσμευθούν ή όχι από το αποτέλεσμα της.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι μεμονωμένοι καταναλωτές οι οποίοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο κράτος μέλος του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής ενώπιον των οποίων ασκείται αντιπροσωπευτική αγωγή υποχρεούνται να εκφράσουν ρητά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, ούτως ώστε οι εν λόγω καταναλωτές να δεσμευθούν από το αποτέλεσμα αυτής της αντιπροσωπευτικής αγωγής.
4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που έχουν εκφράσει ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής δεν μπορούν να εκπροσωπούνται ούτε σε άλλες αντιπροσωπευτικές αγωγές με το ίδιο επίδικο θέμα και κατά του ίδιου εμπόρου, ούτε να ασκούν μεμονωμένα αγωγή για το ίδιο επίδικο θέμα και κατά του ίδιου εμπόρου. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν επίσης κανόνες για να εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές δεν λαμβάνουν αποζημίωση πέραν της μίας φορές για το ίδιο επίδικο θέμα κατά του ίδιου εμπόρου.
5. Όταν το μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν προσδιορίζει μεμονωμένους καταναλωτές που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από αυτό, περιγράφει τουλάχιστον την ομάδα των καταναλωτών που δικαιούνται να επωφεληθούν από τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας.
6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ένα μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης παρέχει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να επωφελούνται από τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται από το εν λόγω μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χωρίς να είναι αναγκαία η άσκηση ξεχωριστής αγωγής.
7. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ή διατηρούν κανόνες σχετικά με τις προθεσμίες εντός των οποίων οι μεμονωμένοι καταναλωτές μπορούν να επωφελούνται από μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με την κατάληξη ενδεχόμενων υπολοίπων κεφαλαίων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης που δεν ανακτώνται εντός των καθορισμένων προθεσμιών.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς είναι σε θέση να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χωρίς να είναι αναγκαία η εκ των προτέρων διαπίστωση παράβασης από δικαστήριο ή διοικητική αρχή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, στο πλαίσιο ξεχωριστής διαδικασίας.
9. Τα μέσα έννομης προστασίας που παρέχονται μέσω των μέτρων επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης στο πλαίσιο μιας αντιπροσωπευτικής αγωγής δε θίγουν τυχόν επιρόσθετα μέσα έννομης προστασίας τα οποία ευρίσκονται στη διάθεση των καταναλωτών δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της εν λόγω αντιπροσωπευτικής αγωγής.

Άρθρο 10

Χρηματοδότηση αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν η αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης χρηματοδοτείται από τρίτο μέρος, στο βαθμό που αυτό επιτρέπεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προλαμβάνονται οι συγκρούσεις συμφερόντων και ότι η χρηματοδότηση από τρίτους που έχουν οικονομικό συμφέρον για την άσκηση ή την έκβαση της αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν εκτρέπει την αντιπροσωπευτική αγωγή από την προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ιδίως ότι:
 - a) οι αποφάσεις νομιμοποιούμενων φορέων στο πλαίσιο αντιπροσωπευτικής αγωγής, μεταξύ άλλων και οι αποφάσεις διακανονισμού, δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τρίτους κατά τρόπο που θα μπορούσε να είναι επιζήμιος για τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών που αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή·

β) η αντιπροσωπευτική αγωγή δεν ασκείται κατά εναγόμενου ο οποίος είναι ανταγωνιστής του χρηματοδότη ή κατά εναγόμενου από τον οποίο εξαρτάται ο χρηματοδότης.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές έχουν την εξουσία σε αντιπροσωπευτικές αγωγές για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να αξιολογούν τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 1 και 2 σε περίπτωση που ενδεχομένως ανακλύβουν δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την εν λόγω συμμόρφωση. Για το σκοπό αυτό, οι νομιμοποιούμενοι φορείς γνωστοποιούν στη δικαστική ή τη διοικητική αρχή οικονομική επισκόπηση που απαριθμεί τις πηγές χρηματοδότησης που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της αντιπροσωπευτικής αγωγής.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, τα δικαστήρια ή οι διοικητικές αρχές έχουν την εξουσία να λάβουν κατάλληλα μέτρα, όπως να απαιτούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα να αρνείται ή να μεταβάλλει τη σχετική χρηματοδότηση και, εφόσον είναι αναγκαίο, να απορρίπτουν τη νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή. Αν η νομιμοποίηση του νομιμοποιούμενου φορέα απορριφθεί σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή, η εν λόγω απόρριψη δεν θίγει τα δικαιώματα των καταναλωτών τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

Άρθρο 11

Διακανονισμοί για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Για τον σκοπό της έγκρισης διακανονισμών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης:

- α) ο νομιμοποιούμενος φορέας και ο έμπορος μπορούν από κοινού να προτείνουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή διακανονισμό αναφορικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάσταση υπέρ των ενδιαφερόμενων καταναλωτών· ή
- β) το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή, έχοντας διαβουλευθεί με τον νομιμοποιούμενο φορέα και τον έμπορο, δύναται να τους καλέσει να καταλήξουν σε διακανονισμό σχετικά με την επανόρθωση και/ή αποκατάστασης εντός εύλογης προθεσμίας.

2. Οι διακανονισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται στον έλεγχο του δικαστηρίου ή της διοικητικής αρχής. Το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή αξιολογεί εάν πρέπει να αρνηθεί να εγκρίνει έναν διακανονισμό που αντιβαίνει σε διατάξεις εθνικού αναγκαστικού δικαίου, ή περιλαμβάνει όρους που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των μερών, και ιδίως εκείνα των ενδιαφερόμενων καταναλωτών. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες που επιτρέπουν στο δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή να αρνείται την έγκριση διακανονισμού, με το επιχείρημα πως αυτός είναι καταχρηστικός.

3. Εάν το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή δεν εγκρίνει τον διακανονισμό, συνεχίζει να εκδικάζει τη σχετική αντιπροσωπευτική αγωγή.

4. Οι συγκεκριμένοι διακανονισμοί είναι δεσμευτικοί για τον νομιμοποιούμενο φορέα, τον έμπορο και τους ενδιαφερόμενους μεμονωμένους καταναλωτές.

Τα κράτη μέλη δύναται να θεσπίσουν κανόνες που παρέχουν τη δυνατότητα σε μεμονωμένους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή και ο επακόλουθος διακανονισμός να αποδεχθούν ή να αρνηθούν να δεσμευτούν από τους διακανονισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Η επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που επιτυγχάνονται μέσω εγκεκριμένου διακανονισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2 δε θίγουν οιαδήποτε επιπρόσθετα μέσα έννομης προστασίας που διατίθενται στους καταναλωτές δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του εν λόγω διακανονισμού.

Άρθρο 12

Κατανομή των εξόδων αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο ηττηθείς διάδικος αντιπροσωπευτικής αγωγής για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης απαιτείται να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε ο νικήσας διάδικος, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο εθνικό γενικό δικονομικό δίκαιο.

2. Μεμονωμένοι καταναλωτές τους οποίους αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε δικαστικά έξοδα.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεμονωμένος καταναλωτής τον οποίο αφορά αντιπροσωπευτική αγωγή επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης μπορεί να κληθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα τα οποία προκλήθηκαν ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας συμπεριφοράς του.

Άρθρο 13

Ενημέρωση σχετικά με τις αντιπροσωπευτικές αγωγές

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες που εξασφαλίζουν ότι οι νομιμοποιούμενοι φορείς παρέχουν πληροφορίες, ιδίως στον ιστότοπό τους, σχετικά με:
 - α) τις αντιπροσωπευτικές αγωγές που έχουν αποφασίσει να ασκήσουν ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής·
 - β) την κατάσταση των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ασκήσει ενώπιον δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής· και
 - γ) τα αποτελέσματα των αντιπροσωπευτικών αγωγών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).
 2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για να διασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές τους οποίους αφορά εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης ενημερώνονται εγκαίρως και με κατάλληλα μέσα για την αντιπροσωπευτική αγωγή, ώστε να δίδεται η δυνατότητα στους εν λόγω καταναλωτές να εκφράσουν ρητά ή σιωπηρά τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2.
 3. Με την επιφύλαξη των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή απαιτεί από τον έμπορο να ενημερώσει τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η αντιπροσωπευτική αγωγή, με έξοδα του εμπόρου, σχετικά με ενδεχόμενες τελικές αποφάσεις για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 7 ή για ενδεχόμενους εγκεκριμένους διακανονισμούς, όπως αναφέρονται στο άρθρο 11, με μέσα κατάλληλα για τις περιστάσεις της υπόθεσης και εντός καθορισμένων προθεσμιών, κατά περίπτωση, ενημερώνοντας ατομικά όλους τους ενδιαφερόμενους καταναλωτές. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει, εάν οι οικείοι καταναλωτές ενημερωθούν για την τελεσίδικη απόφαση ή τον εγκεκριμένο διακανονισμό με άλλον τρόπο.
- Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κανόνες δυνάμει των οποίων ο έμπορος θα απαιτείται να παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες στους καταναλωτές μόνο κατόπιν σχετικού αιτήματος του νομιμοποιούμενου φορέα.
4. Οι απαιτήσεις πληροφόρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 εφαρμόζονται κατ' αναλογία σε νομιμοποιούμενους φορείς σχετικά με τις τελικές αποφάσεις για την απόρριψη, ως απαράδεκτων ή ως αβάσιμων, αντιπροσωπευτικών αγωγών για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης.
 5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο νικήσας διάδικος μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα που σχετίζονται με την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1.

Άρθρο 14

Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να δημιουργούν εθνικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που είναι προσβάσιμες στο κοινό μέσω ιστότοπων και που παρέχουν πληροφορίες για τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί εκ των προτέρων με σκοπό την άσκηση εγχώριων και διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις εν εξελίξει και ολοκληρωθείσες αντιπροσωπευτικές αγωγές.
2. Όταν ένα κράτος μέλος δημιουργήσει ηλεκτρονική βάση δεδομένων όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, γνωστοποιεί στην Επιτροπή τη διαδικτυακή διεύθυνση στην οποία είναι προσβάσιμη η εν λόγω βάση δεδομένων.
3. Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τους ακόλουθους σκοπούς:
 - α) όλες τις περιπτώσεις επικοινωνίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1, 4 και 5 και στο άρθρο 23 παράγραφος 2· και
 - β) τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4.
4. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου είναι άμεσα προσβάσιμη στον οικείο βαθμό, αντίστοιχα, από:
 - α) τα εθνικά σημεία επαφής που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 5·
 - β) τα δικαστήρια και τις διοικητικές αρχές εφόσον απαιτείται βάσει του εθνικού δικαίου·
 - γ) τους νομιμοποιούμενους φορείς που ορίζονται από τα κράτη μέλη για τον σκοπό άσκησης για τις εγχώριες και διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές· και
 - δ) την Επιτροπή.

Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου όσον αφορά τους νομιμοποιούμενους φορείς που έχουν οριστεί για τον σκοπό της άσκησης διασυνοριακών αντιπροσωπευτικών αγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 είναι διαθέσιμες στο κοινό.

Άρθρο 15

Αποτελέσματα των τελικών αποφάσεων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής οποιουδήποτε κράτους μέλους σχετικά με την ύπαρξη παράβασης που θίγει τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλα τα μέρη ως απόδειξη στο πλαίσιο κάθε άλλης αγωγής ενώπιον των δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών τους με την οποία ζητούνται μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης κατά του ίδιου εμπόρου σε σχέση με την ίδια πρακτική, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για την εκτίμηση των αποδείξεων.

Άρθρο 16

Προθεσμία παραγραφής

1. Βάσει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι μια εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8, αναστέλλει ή διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή, έτσι ώστε οι εν λόγω καταναλωτές να είναι σε θέση να ασκήσουν μεταγενέστερα αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης σε σχέση με την κατ' ισχυρισμό παράβαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, λόγω της παρέλευσης των ισχυουσών προθεσμιών παραγραφής κατά τον χρόνο εκδίκασης των αντιπροσωπευτικών αγωγών για την έκδοση του απαγορευτικού διατάγματος.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι μια εν εξελίξει αντιπροσωπευτική αγωγή με την οποία ζητείται μέτρο επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, αναστέλλει ή διακόπτει τις ισχύουσες προθεσμίες παραγραφής ως προς τους καταναλωτές τους οποίους αφορά η εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.

Άρθρο 17

Ταχύτητα διαδικασίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αντιπροσωπευτικές αγωγές με τις οποίες ζητείται η έκδοση απαγορευτικού διατάγματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 εξετάζονται με τη δέουσα ταχύτητα.

2. Οι αντιπροσωπευτικές αγωγές για την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος για την παύση ή, κατά περίπτωση, για την απαγόρευση πρακτικής που θεωρείται ότι αποτελεί παράβαση, όπως αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α), εξετάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με συνοπτική διαδικασία.

Άρθρο 18

Κοινοποίηση αποδεικτικών στοιχείων

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν νομιμοποιούμενος φορέας που έχει υποβάλει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία επαρκούν για την υποστήριξη αντιπροσωπευτικής αγωγής, και έχει υποδείξει ότι επιπρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία βρίσκονται στη σφαίρα επιρροής του εναγόμενου ή τρίτου μέρους, και εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα από τον εν λόγω νομιμοποιούμενο φορέα, το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή μπορεί να διατάξει, την κοινοποίηση των εν λόγω στοιχείων από τον εναγόμενο ή τρίτο μέρος, σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων ενωσιακών και εθνικών κανόνων περί εμπιστευτικότητας και αναλογικότητας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το δικαστήριο ή η διοικητική αρχή μπορεί επίσης, εάν ζητηθεί από τον εναγόμενο, να διατάξει τον νομιμοποιούμενο φορέα ή τρίτο να κοινοποιήσει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με το εθνικό δικονομικό δίκαιο.

Άρθρο 19

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή άρνησης συμμόρφωσης προς:

- α) απαγορευτικό διάταγμα όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β)· ή
- β) τις υποχρεώσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 3 ή στο άρθρο 18.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζουν την επιβολή των κανόνων αυτών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις μπορούν να έχουν, μεταξύ άλλων, τη μορφή προστίμων.

Άρθρο 20

Υποστήριξη των νομιμοποιούμενων φορέων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι η δικαστική δαπάνη που σχετίζεται με αντιπροσωπευτικές αγωγές δεν αποτρέπει τους νομιμοποιούμενους φορείς από το να ασκούν αποτελεσματικά το δικαίωμά τους να ζητήσουν τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 7.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν για παράδειγμα, να λάβουν τη μορφή δημόσιας χρηματοδότησης στην οποία συμπεριλαμβάνονται η διαρθρωτική στήριξη για τους νομιμοποιούμενους φορείς, ο περιορισμός των εφαρμοστέων δικαστικών ή διοικητικών εξόδων, ή η πρόσβαση σε νομική βοήθεια.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να καθορίζουν κανόνες που επιτρέπουν στους νομιμοποιούμενους φορείς να απαιτούν από τους καταναλωτές που έχουν εκφράσει τη βούλησή τους να εκπροσωπηθούν από τον νομιμοποιούμενο φορέα σε συγκεκριμένη αντιπροσωπευτική αγωγή για μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης να καταβάλουν περιορισμένα τέλη εγγραφής ή παρόμοια επιβάρυνση προκειμένου να συμμετάσχουν στην εν λόγω αντιπροσωπευτική αγωγή.
4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή υποστηρίζουν και διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των νομιμοποιούμενων φορέων και την ανταλλαγή και διάχυση των βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών τους όσον αφορά τον χειρισμό των εγχώριων και διασυνοριακών παραβάσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Κατάργηση

Η οδηγία 2009/22/ΕΚ καταργείται από τις 25 Ιουνίου 2023, με την επιφύλαξη του άρθρου 22 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας στο παράρτημα II.

Άρθρο 22

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις μεταφοράς της παρούσας οδηγίας σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται την ή μετά τις 25 Ιουνίου 2023.
2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις μεταφοράς της οδηγίας 2009/22/ΕΚ σε αντιπροσωπευτικές αγωγές που ασκούνται πριν από τις 25 Ιουνίου 2023.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις σχετικά με την αναστολή ή τη διακοπή των προθεσμιών παραγραφής για τη μεταφορά του άρθρου 16 εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, που σημειώθηκαν την ή μετά τις 25 Ιουνίου 2023. Αυτό δεν αποκλείει την εφαρμογή διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών παραγραφής που εφαρμόζονταν πριν από τις 25 Ιουνίου 2023 για αξιώσεις για επανόρθωση και/ή αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, που σημειώθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Άρθρο 23

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Το νωρίτερο στις 26 Ιουνίου 2028, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις κύριες διαπιστώσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Η αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Στην έκθεση, η Επιτροπή αξιολογεί ιδίως το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας που ορίζεται στο άρθρο 2 και στο παράρτημα I, καθώς και τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας σε διασυνοριακές καταστάσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή, για πρώτη φορά το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2027 και στη συνέχεια ετησίως, τις ακόλουθες πληροφορίες, που είναι απαραίτητες για την εκπόνηση της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

- α) τον αριθμό και το είδος των αντιπροσωπευτικών αγωγών που έχουν ολοκληρωθεί από δικαστήρια ή διοικητικές αρχές τους·
- β) το είδος των παραβάσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, και των διαδικών των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών·
- γ) τα αποτελέσματα των εν λόγω αντιπροσωπευτικών αγωγών.

3. Έως τις 26 Ιουνίου 2028, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση του κατά πόσον οι διασυνοριακές αντιπροσωπευτικές αγωγές θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της σύστασης Ευρωπαϊού διαμεσολαβητή για αντιπροσωπευτικές αγωγές για απαγορευτικά διατάγματα και μέτρα επανόρθωσης και/ή αποκατάστασης, και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η οποία θα συνοδεύεται, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 24

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως τις 25 Δεκεμβρίου 2022, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από τις 26 Ιουνίου 2023.

Τα μέτρα αυτά, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι μέθοδοι αναφοράς καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 26

Παραλήπτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 25 Νοεμβρίου 2020.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. M. SASSOLI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

1. Οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29).
2. Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).
3. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1997, για την ευθύνη των αερομεταφορέων όσον αφορά την αεροπορική μεταφορά επιβατών και των αποσκευών τους (ΕΕ L 285 της 17.10.1997, σ. 1).
4. Οδηγία 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές (ΕΕ L 80 της 18.3.1998, σ. 27).
5. Οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12).
6. Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1): άρθρα 5 έως 7, 10 και 11.
7. Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67): άρθρα 86 έως 90, 98 και 100.
8. Οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4): άρθρα 3 και 5.
9. Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την καθολική υπηρεσία) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51): άρθρο 10 και κεφάλαιο IV.
10. Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37): άρθρα 4 έως 8 και 13.
11. Οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση της οδηγίας 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).
12. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).
13. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).
14. Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).
15. Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21).
16. Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36): άρθρα 20 και 22.
17. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).
18. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).
19. Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

20. Οδηγία 2008/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής (ΕΕ L 33 της 3.2.2009, σ. 10).
21. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3): άρθρο 23.
22. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1): άρθρα 1 έως 35.
23. Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32).
24. Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55): άρθρο 3 και παράρτημα Ι.
25. Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94): άρθρο 3 και παράρτημα Ι.
26. Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).
27. Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα (ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10): άρθρο 14 και παράρτημα Ι.
28. Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1): άρθρα 183 έως 186.
29. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 24).
30. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 (ΕΕ L 266 της 9.10.2009, σ. 11).
31. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιαστικές παραμέτρους (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 46): άρθρα 4 έως 6.
32. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 59): άρθρα 3 έως 8 και 19 έως 21.
33. Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 11, 19 έως 26 και 28β.
34. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1): άρθρα 9 έως 10.
35. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).
36. Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2011 σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1).
37. Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

38. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).
39. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18).
40. Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1): άρθρα 9 έως 11α.
41. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009 (ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 22).
42. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ L 172 της 30.6.2012, σ. 10).
43. Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63): άρθρο 13.
44. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (κανονισμός για την ΗΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 1): άρθρο 14.
45. Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).
46. Οδηγία 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 107).
47. Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357).
48. Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349): άρθρα 23 έως 29.
49. Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).
50. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIP) (ΕΕ L 352 της 9.12.2014, σ. 1).
51. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/760 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 98).
52. Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και τα τέλη λιανικής για τις ρυθμιζόμενες ενδοενοσιακές επικοινωνίες και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 (ΕΕ L 310 της 26.11.2015, σ. 1).
53. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 11.12.2015, σ. 1).

54. Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ, 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).
 55. Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (ΕΕ L 26 της 2.2.2016, σ. 19): άρθρα 17 έως 24 και 28 έως 30.
 56. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).
 57. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1): κεφάλαιο II.
 58. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, σχετικά με τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 98/79/ΕΚ και της απόφασης 2010/227/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 176): κεφάλαιο II.
 59. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυννοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 1).
 60. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 12).
 61. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 8).
 62. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1): άρθρα 3 έως 6.
 63. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 60 I της 2.3.2018, σ. 1): άρθρα 3 έως 5.
 64. Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36): άρθρα 88 και 98 έως 116 και παραρτήματα VI και VIII.
 65. Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1).
 66. Οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28).
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2009/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 παράγραφος 1	Άρθρο 1 παράγραφος 1
Άρθρο 1 παράγραφος 2	Άρθρο 2 παράγραφος 1
-	Άρθρο 2 παράγραφος 2
-	Άρθρο 3
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Άρθρο 7 παράγραφος 1 Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α)
-	Άρθρο 7 παράγραφος 2 και άρθρο 7 παράγραφος 3 Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο β) Άρθρο 7 παράγραφοι 5, 6 και 7
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) Άρθρο 8 παράγραφος 1 Άρθρο 17
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α) Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) Άρθρο 13 παράγραφος 3
-	Άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο α)
-	Άρθρο 8 παράγραφος 3
Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ)	Άρθρο 19
Άρθρο 2 παράγραφος 2	Άρθρο 2 παράγραφος 3
Άρθρο 3	Άρθρο 3 παράγραφος 4 Άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2 Άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) Άρθρο 4 παράγραφοι 6 και 7
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3 στοιχεία γ) έως στ) Άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5
-	Άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3, 4 και 5
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 6
Άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 5 παράγραφος 1
Άρθρο 5	Άρθρο 8 παράγραφος 4
-	Άρθρο 9
-	Άρθρο 10
-	Άρθρο 11
-	Άρθρο 12
-	Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) Άρθρο 13 παράγραφοι 2, 4 και 5
-	Άρθρο 14
-	Άρθρο 15
-	Άρθρο 16
-	Άρθρο 18

Οδηγία 2009/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 6	Άρθρο 23
Άρθρο 7	Άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 8	Άρθρο 24
-	Άρθρο 20
Άρθρο 9	Άρθρο 21
-	Άρθρο 22
Άρθρο 10	Άρθρο 25
Άρθρο 11	Άρθρο 26